

Raad voor de
rechtspraak

De Staatssecretaris van Economische
Zaken en Klimaat
mevr. mr. M.C.G. Keijzer
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Strategie

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (088) 361 00 00
f (088) 361 00 22
www.rechtspraak.nl

datum 22 februari 2019
doorkiesnummer 088-361 33 17
e-mail wetgeving.rvdr@rechtspraak.nl
cc De Minister voor Rechtsbescherming
onderwerp Advies wetsvoorstel Wet franchise

Geachte mevrouw Keijzer,

Bij brief van 11 januari 2019, kenmerk WJZ/19005568, verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake het wetsvoorstel Wet franchise (het 'Wetsvoorstel'). De Raad heeft eerder op 31 mei 2017 advies uitgebracht over de wijziging van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek ('BW') in verband met de introductie van een regeling met betrekking tot de franchiseovereenkomst.¹

HET WETSVOORSTEL

Het doel van het Wetsvoorstel is om, overeenkomstig het voornemen in het regeerakkoord, de positie van franchisenemers in de pre-competitieve fase te versterken. Franchisenemers krijgen naar verwachting meer effectieve bescherming tegen onredelijke situaties als gevolg van het overwicht van de franchisegever. Tevens geeft de regeling ruimte aan evenwichtige samenwerking tussen alle betrokkenen, hetgeen ten goede komt aan franchise als bedrijfsmodel.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.²

ADVIES

Algemeen

Dit wetsvoorstel is niet - zoals het vorige voorstel - een gedragscode in de vorm van een wet, maar een echte wet. Dat is een duidelijke verbetering.

Omvang voorgestelde regeling: franchise vs. agentuur

Van de huidige situatie waarin niets in de wet is vastgelegd, creëert het Wetsvoorstel een situatie waarin

¹Raad voor de rechtspraak, [Advies inzake wijziging van boek 7 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de introductie van een regeling betreffende de franchiseovereenkomst \(regels voor franchising\)](#), 2017/15, 31 mei 2017.

² De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklust van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

Raad voor de
rechtspraak

datum 22 februari 2019
pagina 2 van 4

veel is gereguleerd, soms tot in zeer uitgewerkt detail. Opvallend, vergeleken met bijv. een distributievorm als agentuur. Hierin schuilt het risico dat er tamelijk incidentele problemen worden ‘opgelost’ op een manier die tot veel nieuwe problemen en vragen kan leiden. Heel wel denkbaar zou zijn om alleen de precontractuele fase te regelen omdat die het meest dringend is.

Opgemerkt wordt ook dat bij agentuur de goodwill wettelijk is gemaximeerd; dat gebeurt niet bij franchise. De Raad vraagt zich af wat hiervoor de reden is (afgezien van het feit dat agentuur op een EG-richtlijn is gebaseerd en franchising niet).

Informatieverstrekking

Het Wetsvoorstel besteedt veel aandacht aan een onderwerp dat voor veel procedures zorgt, te weten de informatieverstrekking, vooral in de pre-contractuele fase. Dat is een goede zaak omdat in de praktijk in procedures vaak de vraag aan de orde is waartoe (vooral) de franchisegever in dat verband verplicht is. In de jurisprudentie is dat vraagstuk inmiddels enigszins uitgekristalliseerd.

In dit verband heeft de Raad nog de volgende aandachtspunten:

- Het Wetsvoorstel beoogt, in navolging van het regeerakkoord, de positie van franchisenemers in de ‘pre-competitieve fase’ te versterken. Dat is echter geen juridische term. Wellicht is hier bedoeld te verwijzen naar de ‘pre-contractuele’ fase; die term zou in dit verband logisch zijn en dat onderwerp verdient inderdaad uitwerking in wetgeving. Hoe dan ook behoeft deze term verduidelijking in de toelichting.
- Terugkerend thema in de jurisprudentie is de vraag of de franchisegever verplicht is een prognose te verstrekken. In beginsel niet, is - kort gezegd - de huidige stand van zaken in de rechtspraak. Het Wetsvoorstel maakt echter niet duidelijk hoe het Wetsvoorstel zich verhoudt tot de stand van de jurisprudentie: wordt beoogd om de op dit vlak geldende rechtspraak te codificeren? Of beoogt het Wetsvoorstel verder te gaan en verplichtingen te scheppen? De wet en in ieder geval de toelichting zouden helderheid moeten geven over de vraag of (en onder welke omstandigheden) het verstrekken van een prognose verplicht is. Dat de term ‘prognose’ in de toelichting niet voorkomt is vreemd, gelet op het gegeven dat dit in procedures vaak een heet hangijzer is.
- Vanuit de nadruk op (pre-contractuele) informatieverstrekking is het een goede zaak dat het Wetsvoorstel expliciteert welke informatie verstrekt moet worden. Gewezen wordt echter op het knelpunt dat onder de informatie bedoeld in artikel 7:915 lid 2 BW óók informatie valt die bedrijfsvertrouwelijk is (zo bevat een franchise-handboek vaak allerlei vertrouwelijke informatie) en dat franchisegevers niet bereid zijn die gegevens te verstrekken, zeker niet op de wijze die het Wetsvoorstel voorziet. Het Wetsvoorstel reikt geen oplossing aan voor dit dilemma. Hoe verhoudt het Wetsvoorstel en in het bijzonder artikel 7:915 BW zich tot de recent in werking getreden Wet bescherming bedrijfsgeheimen? Het verdient aanbeveling om een aanvullend regime te creëren voor informatie die onder laatstgenoemde wet valt.

Bescherming van de franchisenemer

De toelichting doet op tal van plaatsen vermoeden dat uitgangspunt van het Wetsvoorstel is dat de franchisenemer per definitie de zwakkere partij is die bescherming verdient. Is dat inderdaad het

Raad voor de
rechtspraak

datum 22 februari 2019
pagina 3 van 4

uitgangspunt en hoe moet dat worden toegepast in zaken waarin juist de franchisenemers ‘grote wederpartijen’ zijn en zelfs economisch krachtiger dan de franchisegever? Franchising komt in de praktijk in tal van, onvergelykbare, varianten voor. Het Wetsvoorstel beperkt zich in zijn toepassingsgebied niet tot de kleinere partijen, waar de behoefte aan bescherming evident is. Het semi-dwingende karakter ervan sluit bovendien de mogelijkheid uit om bescherming te onthouden aan partijen die geen bescherming behoeven (bijv. m.b.t. de vier weken *stand still* uit artikel 7:914 lid 1 BW).

Op andere rechtsgebieden of op andere manieren kunnen partijen soms opteren voor het verzoeken van goedkeuring van bedingen die van het dwingende regime afwijken. Ter vergelijking valt bijv. te denken aan het huurrecht voor bedrijfsruimten, of aan de algemene voorwaarden waarbij de grotere wederpartij geen vernietiging van onredelijke bedingen kan vorderen, en dus de speciale bescherming moet ontberen (artikel 6:235 BW). Het verdient aanbeveling om een dergelijke uitwijkmogelijkheid in dit wetsvoorstel ook op te nemen.

Overgangsrecht

Een duidelijke overgangsbepaling is gewenst. Omdat het Wetsvoorstel zoveel nieuwe aspecten bevat ligt eerbiedigende werking het meest in de rede.

WERKLAST

Met het voorliggende Wetvoorstel lijkt onvermijdelijk dat dit leidt tot een verschuiving van het krachtenveld en daarmee ook tot een toename van het aantal procedures, vooral meer door franchisegevers aangespannen zaken, in situaties waarin hun positie onder druk komt te staan. Dat betreft niet alleen de eerdergenoemde informatieplicht maar vooral ook de geheel nieuwe onderwerpen als het instemmingsrecht van artikel 7:919 lid 4 BW en de goodwillvergoeding van artikel 7:919, lid 1, sub a en b, BW. Het is de vraag of de (hier relatief summiere) toelichting de rechter voldoende handvatten verstrekt voor de beslechting van geschillen over deze nieuwe onderwerpen; in ieder geval zal dat enige werklastverzwaring meebrengen.

De Raad verwacht dan ook dat het aantal zaken bij inwerkingtreding in eerste aanleg met circa 20 tot 30% en in hoger beroep met meer dan 50% zal toenemen. Omdat het huidige aantal zaken echter gering is, blijft het aantal zaken ook na inwerkingtreding gering. De werklastgevolgen voor de Rechtspraak zijn derhalve niet substantieel te noemen.

CONCLUSIE

De Raad voor de rechtspraak heeft geen zwaarwegende bezwaren tegen het Wetsvoorstel, maar geeft u in overweging om het Wetsvoorstel op de in dit advies genoemde onderdelen te verduidelijken / aan te passen.

Raad voor de
rechtspraak

datum 22 februari 2019
pagina 4 van 4

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend,

mr. H. Rappa-Velt
Lid Raad voor de rechtspraak